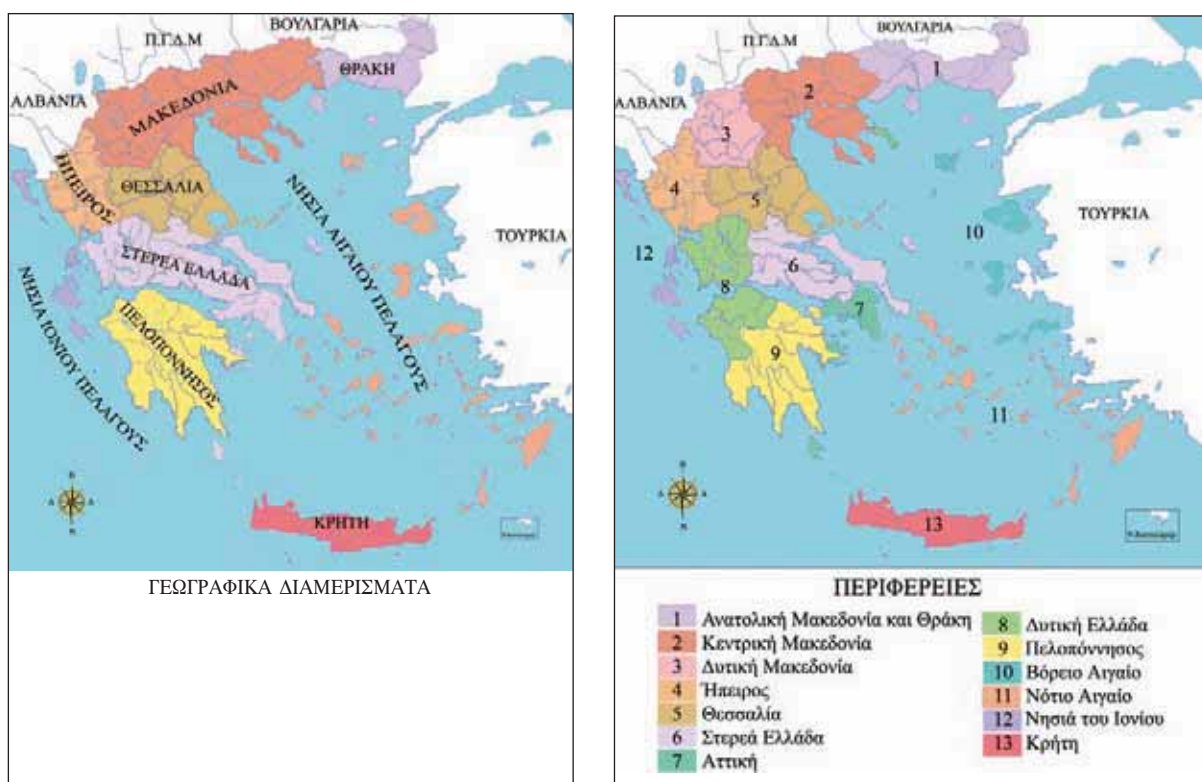

Τα γεωγραφικά διαμερίσματα και οι περιφέρειες της Ελλάδας

Στο κεφάλαιο αυτό θα μάθετε:

- για τα γεωγραφικά διαμερίσματα και τις περιφέρειες της χώρας μας

Εικόνα 34.1: Πολιτικοί χάρτες Ελλάδας

Γεωγραφικά Διαμερίσματα της Ελλάδας

Ας παρατηρήσουμε τους δύο πολιτικούς χάρτες της χώρας μας που φαίνονται στην εικόνα 34.1. Τα τμήματα, στα οποία είναι χωρισμένη η πατρίδα μας, έχουν ορισμένες διαφορές μεταξύ τους. Ας συζητήσουμε γιατί.

Στη χώρα μας υπάρχουν μεγάλες περιοχές, οι οποίες έχουν ορισμένα ιδιαίτερα γεωγραφικά και ιστορικά στοιχεία. Η Πελοπόννησος ή Μοριάς, όπως είναι γνωστή από την ιστορία, είναι η περιοχή της πατρίδας μας που συνδέεται με την υπόλοιπη Ελλάδα με τον Ισθμό της Κορίνθου. Η Μακεδονία είναι η περιοχή, όπου έζησε ο Μέγας Αλέξανδρος. Τις περιοχές αυτές τις ονομάζουμε **γεωγραφικά διαμερίσματα**.

Συζητήστε μεταξύ σας και βρείτε παρόμοια χαρακτηριστικά στοιχεία και των υπόλοιπων γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας μας: της Στερεάς Ελλάδας, της Θεσσαλίας, της Ηπείρου, της Θράκης, των νησιών του Αιγαίου πελάγους, της Κρήτης και των νησιών του Ιονίου πελάγους.

Περιφέρειες της Ελλάδας

Για την καλύτερη οργάνωση της ζωής των Ελλήνων, το κράτος χώρισε τη χώρα μας σε **περιφέρειες**. Ο χωρισμός αυτός έχει γίνει με βάση: α) τα κοινά γεωμορφολογικά, κλιματικά και άλλα στοιχεία που επικρατούν σε συγκεκριμένες περιοχές και β) τις οικονομικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής. Ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες των περιοχών πραγματοποιούνται διάφορα έργα. Κάθε περιφέρεια έχει τη δική της διοίκηση με επικεφαλής τον περιφερειάρχη, ο οποίος είναι εκπρόσωπος της κυβέρνησης και σε συνεργασία με αυτήν συντονίζει τα μεγάλα έργα που γίνονται στην περιφέρειά του.

Ας βρούμε μαζί από το δεύτερο χάρτη της εικόνας 34.1 τις περιφέρειες της πατρίδας μας και ας τις ονομάσουμε.

Παρατηρήστε τους δύο χάρτες της εικόνας 34.1 και βρείτε ποια γεωγραφικά διαμερίσματα και ποιες περιφέρειες της χώρας ταυτίζονται γεωγραφικά.

Γεωγραφικά διαμερίσματα

Πελοπόννησος, Στερεά Ελλάδα,
Ήπειρος, Θεσσαλία, Μακεδονία,
Θράκη, Νησιά Αιγαίου, Κρήτη,
Νησιά Ιονίου

Περιφέρειες

Ανατολική Μακεδονία και Θράκη,
Κεντρική Μακεδονία,
Δυτική Μακεδονία,
Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα,
Αττική, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος,
Βόρειο Αιγαίο, Νότιο Αιγαίο, Νησιά
Ιονίου, Κρήτη

Έχουμε μιλήσει για τις κοινότητες, τους δήμους, τους νομούς και τις περιφέρειες της χώρας μας. Ας εξετάσουμε πώς όλοι αυτοί οι φορείς διοίκησης θα πρέπει να συνεργάζονται για τη σωστή αντιμετώπιση των προβλημάτων μας και για την ανάπτυξη της πατρίδας μας.

Η Αττική αποτελεί από μόνη της μία από τις 13 περιφέρειες της χώρας μας.

Συζητήστε τους λόγους, οι οποίοι υποχρέωσαν το κράτος να ορίσει την Αττική ως μία περιφέρεια.

Γεωγραφικό γλωσσάριο

Γεωγραφικό διαμέρισμα: μια περιοχή με τα δικά της γεωγραφικά και ιστορικά χαρακτηριστικά.

Περιφέρεια: μια μεγάλη περιοχή με τη δική της διοικητική οργάνωση

Ομαδική δραστηριότητα (προαιρετική)

Θα είχε ενδιαφέρον να βρούμε την ιστορική προέλευση των ονομάτων των γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας μας. Ορισμένα από αυτά έχουν και άλλες ονομασίες. Ας προσπαθήσουμε να βρούμε μερικές από αυτές.

Αν θέλεις, διάβασε κι αυτό...

Η αυτοδιοίκηση του Αγίου Όρους

Η Χερσόνησος του Αγίου Όρους (η χερσόνησος του Άθω) είναι τόπος απομόνωσης και προσευχής για πολλούς μοναχούς, ερημίτες και προσκυνητές. Στο παρελθόν υπήρχαν εκεί 180 μοναστήρια, στα οποία οι Βυζαντινοί αυτοκράτορες και οι Τούρκοι κατακτητές αναγνώριζαν το δικαίωμα της αυτοδιοίκησης. Σήμερα στη μοναστική πολιτεία του Αγίου Όρους λειτουργούν 20 μονές με 1.850 μοναχούς.

Η έδρα της τοπικής εξουσίας, του "Πρωτάτου", είναι στις Καρυές. Εκεί συνεδριάζει η Ιερά Επιστοασία, που αποτελείται από 20 εκπροσώπους των μονών, οι οποίοι αποφασίζουν για όλα τα θέματα που απασχολούν τα μοναστήρια. Το λιμανάκι της Δάφνης συνδέει το Άγιον Όρος με την Ουρανούπολη. Πλήθος επισκεπτών προσέρχεται κάθε μέρα. Άδεια εισόδου όμως παίρνουν μόνο οι άνδρες. Η "Ιερά Επιστοασία", σύμφωνα με τη παράδοση, δεν επιτρέπει την είσοδο γυναικών. Οι προσκυνητές έρχονται για να προσευχηθούν, να προσκυνήσουν ιερά κειμήλια, να απολαύσουν βυζαντινούς ύμνους, αλλά και την ομορφιά της φύσης, ακόμα και για να μελετήσουν στις βιβλιοθήκες σπάνια ιστορικά έγγραφα από την εποχή του Βυζαντίου.

Στο Άγιον Όρος, που ονομάζεται και "Περιβόλι της Παναγίας" (γιατί εδώ λατρεύεται η Παναγία), η μαγεία της φύσης είναι μοναδική. Το τοπίο είναι γαλήνιο, ξεκουράζει και ανυψώνει την ψυχή του ταξιδιώτη προσκυνητή.

Οι συγγραφείς